

169 **Kjernekraft som del av den norske energimiksen**

170 Fra: Marius Børs Lind

171 Norge står overfor raskt økende energibehov. NVE anslår at strømforbruket nå er rekordhøyt (137 TWh i
172 2024) og vil fortsette å øke de neste årene, drevet av økt elektrifisering av transport, industri og
173 datasentre. Utbyggingen av vindkraft har imidlertid møtt store utfordringer: Færre prosjekter får
174 konsesjon, kommuner bruker vetorett oftere, og mange godkjente prosjekter realiseres ikke. Dette
175 innebærer at statens vindkraftmål ikke nås, noe som reduserer marginen i det antatte kraftoverskuddet.
176 Allerede ser vi at store volumer væravhengig kraft (vind og sol) i perioder må avkortes på grunn av
177 kraftoverskudd. Samtidig har Stortinget satt ambisiøse klimamål som krever vesentlige utslippskutt. Den
178 norske kraftproduksjonen anslås å øke med bare ca. 4 TWh fram mot 2029, mens prognosene viser at
179 kraftoverskuddet i et normalår reduseres fra dagens nivå til rundt 11 TWh i 2029. For å nå klimamålene
180 må vi sikre nok stabil, ren kraft. Da må også kjernekraft vurderes som del av løsningen.

181 **Kjernekraftens egenskaper**

182 Kjernekraft er svært klimavennlig. Med sine minimale CO₂-utslipp betegnes moderne kjernekraft som en
183 «svært ren» energikilde. IEA påpeker at kjernekraft reduserer behovet for fossil kraft med store mengder
184 hvert år. Kjernereaktorer gir stabil effekt døgnet rundt uavhengig av vær, noe som styrker
185 forsyningssikkerheten i kontrast til væravhengige kilder. Teknologier som små modulære reaktorer
186 (SMR) gjør kjernekraft fleksibelt også i Norge. SMR bygger på velprøvd teknikk, har kompakt design og
187 kan produsere kombinert strøm og varme. IEA anslår at hvis verdens regjeringer legger til rette, kan
188 kjernereaktorer med liten effekt (SMR) spille en gjennombruddsrolle: kapasiteten kan vokse kraftig med
189 hundrevis av gigawatt innen 2050. Norske initiativ innen SMR peker på at teknologien er trygg, ren og
190 økonomisk realistisk i norsk målestokk.

191 **Utbyggingstid og rask internasjonal utvikling**

192 Alle erfaringer viser at nye kjernekraftverk tar tid å planlegge og bygge. For eksempel har Storbritannias
193 Hinkley Point C blitt bygget siden 2016 og ventes først i drift i 2027. Slike tidkrevende prosjekter krever
194 tidlig oppstart. Effektiv nasjonal innsats kan imidlertid gi langt raskere resultater: Sør-Korea har i dag 26
195 reaktorer i drift og 2 under bygging, noe som viser at en klar politikk og god planlegging kan føre til
196 hurtig utbygging av kjernekraft. For å dra nytte av dette må byråkratiske hindringer ryddes av veien i
197 Norge. Selv om det formelt er mulig å søke konsesjon for kjernekraft her hjemme, er regelverket ennå
198 ikke praktisk testet for kommersielle reaktorer. Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) og
199 andre etater må styrkes, og søknadsprosessene standardiseres og effektiviseres i tråd med internasjonal
200 praksis. Land som USA, Canada og Storbritannia har innført spesialprogrammer for SMR som gir raskere
201 godkjenning og tilskudd til pilotanlegg. Norge må sikre politisk ledelse og ressurser slik at arbeidet med
202 pilotprosjekter og nødvendige utredninger starter umiddelbart. Som Teknisk Ukeblad påpeker: «Vi har
203 lovverket som må til. Det som nå trengs, er politisk vilje til å ta det i bruk».

204 **Forskning og fremtidig teknologi**

205 I tillegg til å realisere dagens kjernekraftteknologi, må Norge forberede seg på fremtidens løsninger.
206 Internasjonale studier forutser at fusjonsenergi kan bli en betydelig utslippsfri kraftkilde i framtiden.
207 Norske forskningsmiljøer har kompetanse til å bidra i internasjonale samarbeidsprosjekter (som ITER) og
208 til å utvikle nye konsepter. Derfor bør Norge øke støtte til fusjonsforskning, både gjennom internasjonale
209 prosjekter og nasjonale programmer, slik at vi er klare når teknologien modnes.

210 **Oslo Unge Høyre vil:**

- 211 • **Igangsette nasjonal kjernekraftutredning:** Regjeringen bes å starte en helhetlig utredning av
212 kjernekraft i Norge, med fokus på effektbehov, nettilpasning og langsiktige utslippsmål.
- 213 • **Fjerne byråkratiske hindringer:** Konesjonsprosessen for kjernekraft skal forenkles. DSA og
214 andre etater må gis økte ressurser til å håndtere godkjenning og sikkerhetsvurdering av nye
215 kjernekraftverk raskt og effektivt.
- 216 • **Støtte pilotprosjekter:** Innfør økonomiske incentiver og partnerskapsordninger for å stimulere
217 oppføring av demonstrasjonsanlegg med SMR-teknologi i Norge, gjerne i samarbeid mellom
218 næringsliv, kommuner og stat.
- 219 • **Inkludere kjernekraft i nasjonale planer:** Kjernekraft vurderes som en del av nasjonale kraft-
220 og energimål for 2030- og 2040-årene, slik at teknologiens rolle blir tydelig i fremtidig
221 planlegging av forsyningssikkerhet og klimakutt.
- 222 • **Satse på fusjonsforskning:** Øke norsk deltakelse og finansiering i internasjonal fusjonsforskning
223 (f.eks. ITER og andre storskala prosjekter) gjennom aktive samarbeid og bevilgninger.

224